

JÄMLIKHETSMOTION 22: DET TIDIGA LIVET – Ett vidgat föräldraskapsstöd särskilt riktat till pappor

Ojämlikheter i hälsa drivs till del av ojämlikheter i resurser. Sju områden där resursbrist är särskilt viktiga för hälsoutvecklingen har identifierats, nämligen *det tidiga livet*, utbildning, arbete, inkomster, boende, levnadsvanor och inflytande. De skilda förutsättningarna och resurserna inom ovanstående områden innebär både ojämlik risk för ohälsa, ojämlik sårbarhet och mottaglighet för ohälsa samt ojämlika konsekvenser av givna hälsotillstånd.

Störningar av olika ursprung under fosterstadiet och under perioden upp till fem års ålder kan ge livslånga konsekvenser. Barns hälsa är också beroende av familjebakgrund, föräldraskap och uppväxtmiljö i övrigt, och ohälsa under barnåren samvarierar med problem längre fram i livet, såsom sämre skolresultat, lägre inkomster och sämre hälsa i vuxenlivet.

Barnets allra viktigaste relation är den till sina föräldrar. Den ger barnet möjlighet att uttrycka sig, känna sig betydelsefull och lär barnet hur man är mot andra människor. Den ökade jämställdheten, både vad gäller ekonomi och föräldraansvar, har radikalt förändrat vad det innebär att vara pappa.

Utvecklingen följer av en rad stora samhällsförändringar och reformer, såsom tillgång till högkvalitativ och billig barnomsorg, reserverade dagar i föräldraförsäkringen och p-piller. Det har dessutom skett en omställning från idealet med mannen som familjeförsörjare och kvinnan som hemmafru till en situation där båda förvärvsarbetar. Den ökade ekonomiska självständighet som följt av denna omställning har gjort kvinnor mindre beroende av män för att försörja en familj.

Samtidigt som utbyggnaden av en offentlig barnomsorg har underlättat för mammor att kombinera förvärvsarbete med föräldraskap, har kraven på mäns delaktighet i omsorgen om barnen ökat i takt med att kvinnor i större utsträckning arbetar.

Män som blir fäder idag möter således högre krav på ett mer delat barnomsorgsansvar än män som blev fäder för 30–50 år sedan. Pappor som tar ut föräldrapenning tidigt i barnets liv tenderar att vara mer involverade i barnets omsorg även när det blir äldre. Att fäder tar ett större omsorgsansvar även när barnen är små är dessutom en förutsättning för att den ekonomiska jämställdheten ska fortsätta att öka.

Ett vidgat föräldraskapsstöd särskilt riktat till pappor

Män som har en liknande väg in i föräldraskapet som kvinnor, det vill säga män som tidigt får ta ett omsorgsansvar, utvecklar både föräldrafärdigheter och en ansvarskänsla som stärker deras roll som aktiva medföräldrar. Detta understryker behovet av tidiga och preventiva åtgärder. En utbyggnad av föräldraskapsstödet kan vara en sådan åtgärd med fler insatser uttryckligen riktade mot pappor, såsom explicita pappagrupper på BVC (vid sidan av de ordinarie föräldragrupperna).

Med stöd av ovanstående föreslår undertecknade följande:

1. Att Region Gävleborg utreder behov och möjligheter att införa ett vidgat föräldraskapsstöd särskilt riktat till pappor enligt ovan syfte och mål.

Gävle 2023-12-18

Eva Lindberg, Socialdemokraterna

Jan Lahenkorva, Socialdemokraterna

Mona Davik, Socialdemokraterna

Henrik Berglund Persson, Socialdemokraterna
Shida Kinuka Karlsson, Socialdemokraterna
Elisabeth di Paolo-Sandberg, Socialdemokraterna